

Eksperta atzinums.

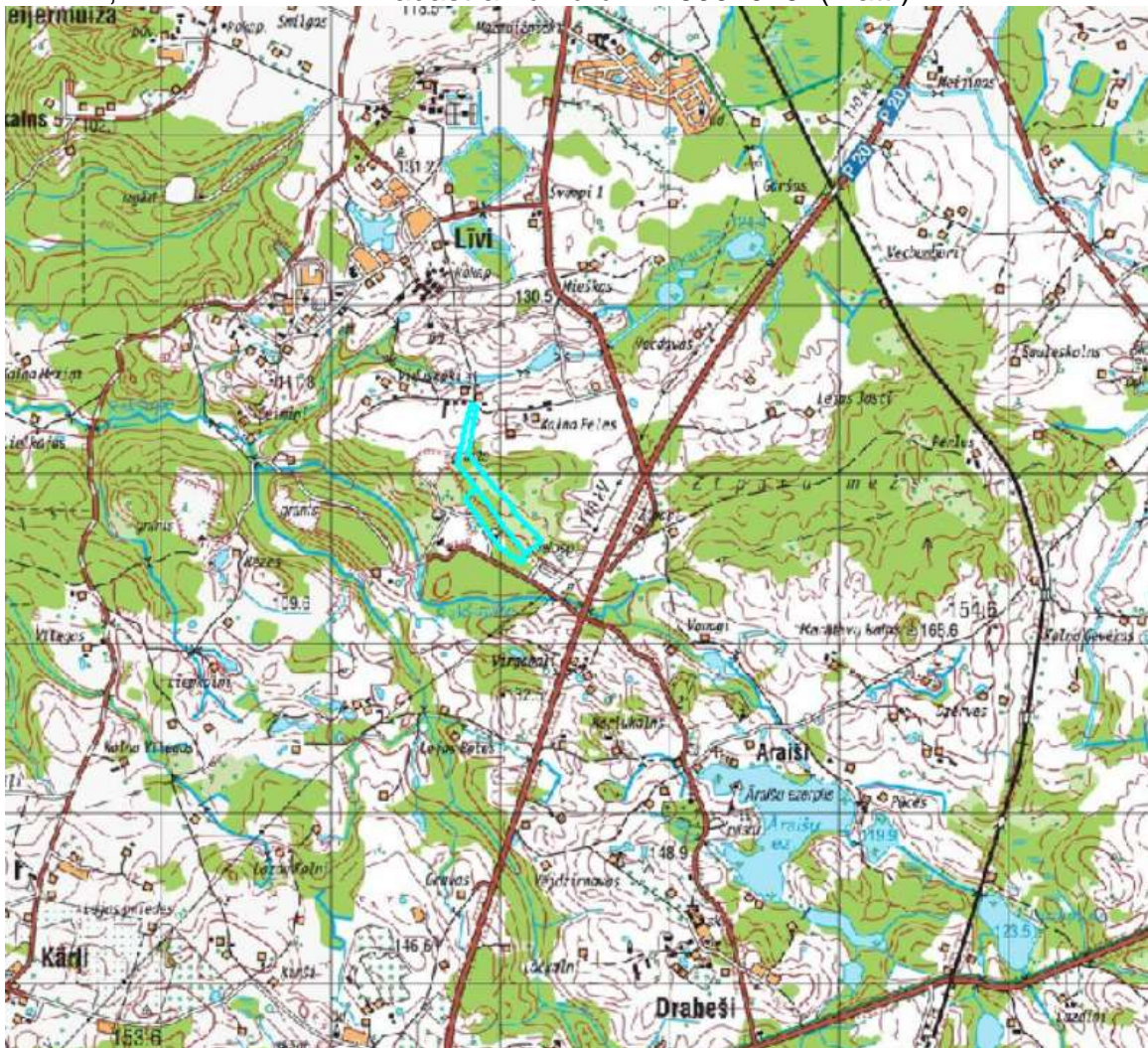
Biotopu grupa, suga vai sugu grupa, par kuru sniedz atzinumu: meži un virsāji.

Pētāmās teritorijas apsekošanas datums: 18.05.2021

Meteoroloģiskie apstākļi: apmācies, temperatūra ap +11°C.

Apsekošanas ilgums: 1,5 stundas.

Atrašanās vieta: „Jelinskas”, Drabešu pagasts, Amatas novads, zemes vienība ar kadastra numuru 42460020406 un “Vidus Malnieki” Drabešu pagasts, Amatas novads, zemes vienība ar kadastra numuru 42460020297(1.att.).

1.attēls. Zemes vienību izvietojums

Izpētes metodes: Teritorija izstaigāta zigzagveida maršrutā. Izpēte veikta, izmantojot pieejamo literatūru un metodiku attiecībā uz mežu ekoloģisko izvērtēšanu, izmantotie informācijas avoti:

- Eiropas Savienības aizsargājami biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata, 2. papildināts izdevums (2013) A.Auniņa red. Rīga, Latvijas Dabas fonds, VARAM.
- „Mežaudžu atslēgas biotopu rokasgrāmata.” VMD,2000, Ek T., Suško U., Auziņš R.
- Mežaudžu atslēgas biotopu inventarizācija. Metodika. VMD, 2002.
- Gaujas nacionālā parka likums: LR likums. Latvijas Vēstnesis, 20.05.2009, nr.78.
- Par kultūras pieminekļu aizsardzību: LR likums. Ziņotājs, 05.03.1992, nr.10.
- Gaujas Nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi: Ministru kabineta 02.05.2012. noteikumi Nr.317. Latvijas Vēstnesis, 21.05.2012, nr.78.
- Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu: Ministru kabineta 28.06.2017. noteikumi Nr.350. Latvijas Vēstnesis, 27.06.2017, nr.126.
- Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā: Ministru kabineta 18.12.2012. noteikumi Nr.936. Latvijas Vēstnesis, 28.12.2012, nr.203.
- Informācijas iegūšanai izmantoti dabas datu pārvaldības sistēma „Ozols; www.daba.gov.lv.
- <https://www.geolatvija.lv/>
- <https://www.mantojums.lv/>
- <https://www.lvmgeo.lv/kartes>
- <https://www.amatasnovads.lv/>
- 2002 un 2003. gada izgatavotie meža inventarizācijas dati, kuri aktualizēti uz 2021.gadu.

Teritorijas statuss atbilstoši aizsargājamām dabas teritorijām noteiktajam:
Gaujas nacionālais neitrālā zona.

Latvijas pirmais un vecākais nacionālais parks, dibināts 1973. gada 14. septembrī. Tā mērķis ir aizsargāt maz pārveidotas dabas teritorijas, ko raksturo liela bioloģiskā daudzveidība, iežu atsegumi un reljefa formu dažādība, avoti, gleznainas ainavas un neskaitāmi dabas un kultūras pieminekļi. Parka mērķis arī ir veicināt dabas tūrisma un teritorijas ilgtspējīgu attīstību. Kopš 2004. gada GNP ir daļa no NATURA 2000 tīkla kā teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai

(https://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/nacionalie_parki/gaujas_nacionalais_parks/)

Neitrālā zona ir izveidota, lai veicinātu parkā esošo blīvi apdzīvoto teritoriju vai intensīvi izmantojamo lauksaimniecības platību ilgtspējīgu attīstību.

(Gaujas nacionālā parka likums II nodaļa 11. pants)

Atzinuma sniegšanas mērķis: Derīgo izrakteņu smilts un smilts-grants ieguves karjera izveidei atradnē “Puškinī” iecirknī “Vidus Mālnieki”, nekustamajos

īpašumos „Vidus Mālnieki” zemes vienībā ar kad.apz.42460020297 un “Jelinskas” zemes vienībā ar kad.apz.42460020406, Drabešu pagastā, Amatas novadā.

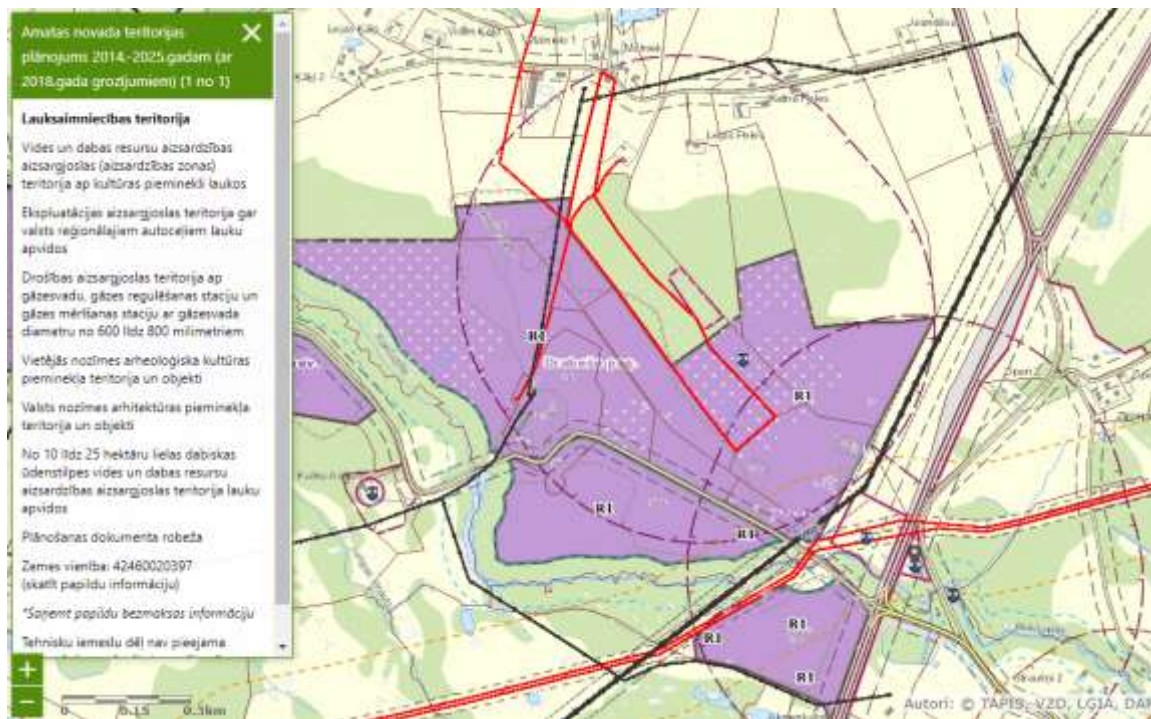
Vispārīgs pētāmās teritorijas apraksts:

Plānotā darbības teritorija ietver daļu no nekustamā īpašuma „Vidus Mālnieki” zemes vienībā ar kad.apz.42460020297(8,1ha) un “Jelinskas” zemes vienībā ar kad.apz.42460020406(3,8ha)(2.att.)

2.attēls *Smilts un smilts-grants atradnes "Vidus Mālnieki" krājumu laukuma novietojums plānā uz 2016.-2018.gada ortofoto pamatnes.*

Amatas novada teritorijas plānojumā redzams, ka pētāmā teritorija ir Gaujas nacionālā parka neitrālajā zonā un tā atrodas Valsts nozīmes arheoloģiskā kultūras pieminekļa Lejaspeļu senkapi(Nr.400) aizsargājamā zonā. Nekustamais īpašums „Vidus Mālnieki” zemes vienībā ar kad.apz.42460020297 daļēji atrodas mežu teritorijā un daļēji rūpnieciskās apbūves teritorijā un “Jelinskas” zemes vienībā ar kad.apz.42460020406 rūpnieciskās apbūves teritorijā (3.att.).

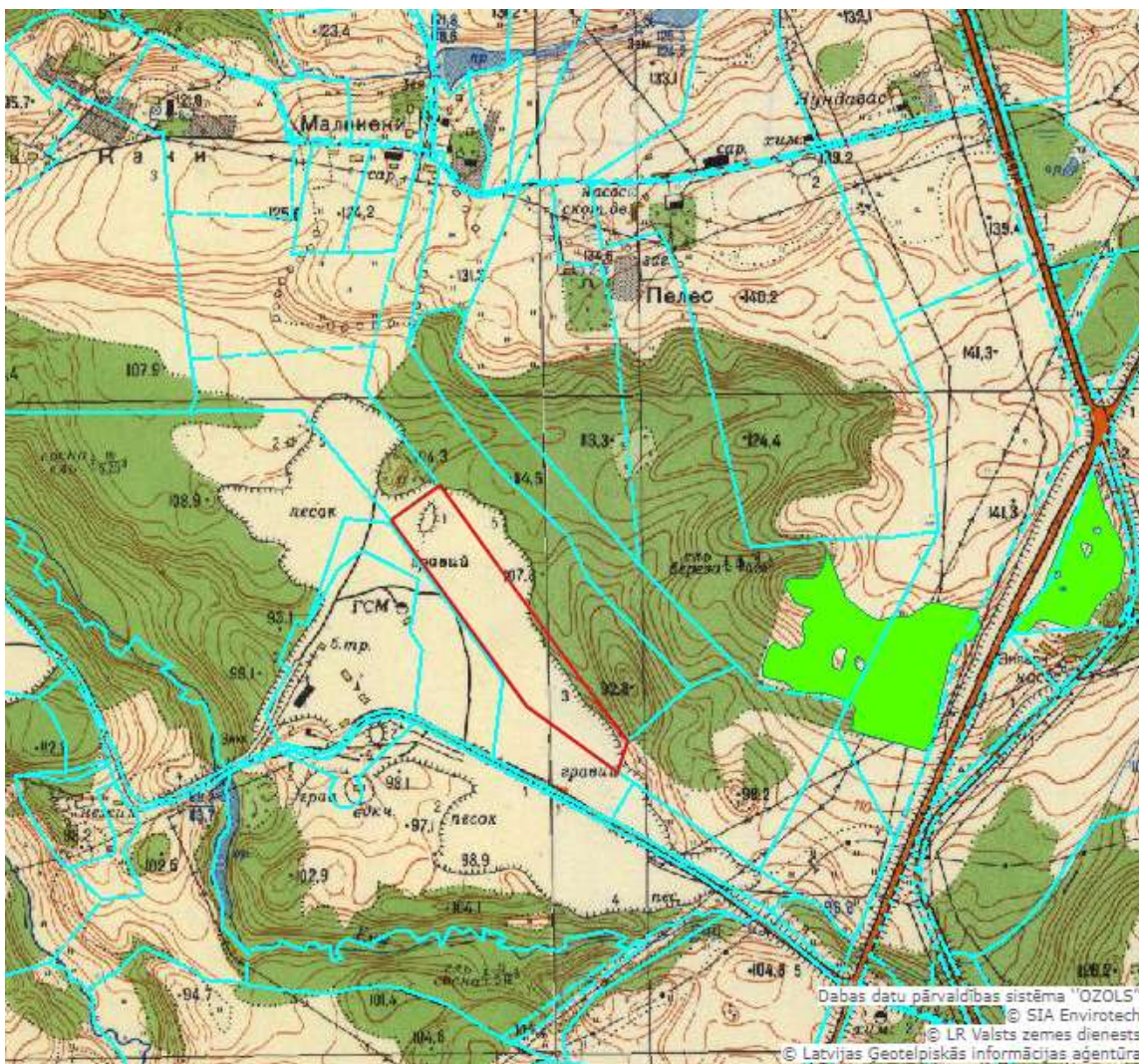

3.attēls Amatas novada teritorijas plānojums 2014.-2025. gadam

Ieskatoties vēsturiskajās kartēs, redzams, ka 1921.-1940.gadu kartē(4.att.) teritorija bijusi mežs, bet 1942./1963.gadu kartēs(5.att.) īpašums "Jelinskas" jau ir bijis karjers.Par to liecina arī stāvā nogāze šajā īpašumā.

4.attēls Pētāmā teritorija 1921.-1940.gadu kartē.

5.attēls Pētāmā teritorija 1942./1963.gadu kartē.

1994.-1999.gada ortofoto kartē redzams, ka uz R no pētāmās teritorijas ir karjers(6.att.) un 2016.-2018.gadā arī D daļā no īpašumiem ir karjers(7.att.), kas liecina par darbības paplašināšanos.

6.attēls 1994.-1999.gada ortofoto karte 7.attēls 2016.-2018.gada ortofoto karte

Meža inventarizācijas nogabalu izvietojums un apraksts redzams 8.attēlā.

Nogabalu raksturojošie rādītāji

Nogabalu raksturojošie rādītāji

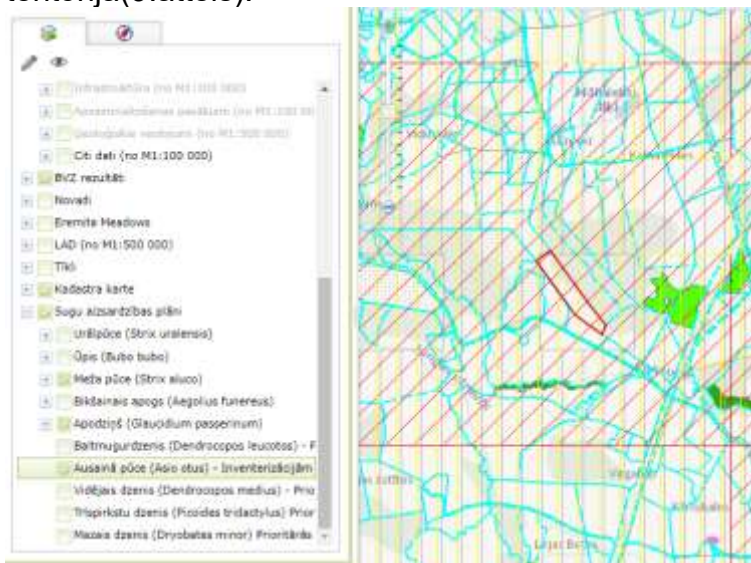
Īpašuma kadastra apzīmējums- 42460020406

Ipašums kadastrā apzīmējums - 42460020406					Valdētāji koku suga					Metamēro			
Kvartāls/ nogabals	Ģeo platība, ha	Meta zemes veids	Meta tips	Nogabala apraksts	Izceltānis	bosnietis	vid. augstums caurmošs	vid. vecums	biezība	šķērslauks m2/ha	koku sk. gab/ha	krājja m3/ha	
Zemes vienība 42460020406				inv. veikta 2002. gadā		Īpašums - 42460020406 - Jelīnka:							
				Drabešu pagasts		Saimniecība: Jelīnka:							
1. kvartāls:													
1	2,54	Metamēro	Ln	10P44	D	Ia	20	15	44	13	43	409	
				Pēdējais cirtes izpildes veids un gads: Koptamais cirtes 2004									
				Pēdējais darbības veids un gads: Koku cirtana 2004									
				Aizs.paz.- 1102001000001 Valsts nos. ĪADT/Nacionālie parki/Gaujas nacionālais parks/pamatteritorija 2.54 ha, Aizs.paz.- 1102001500012 Valsts nos. ĪADT/Nacionālie parki/Gaujas nacionālais parks/ieštrāts zona 2.54 ha,									
				Platību sadalījums: t.sk. mežs 2,54 ha, t.sk. ceļi 0 ha, t.sk. grāvji 0 ha									
2	0,21	Metamēro	Ln	10P17	D	II	4	6	17	10	4000	30	
				Pēdējais cirtes izpildes veids un gads: Kalkcirtes 2004									
				Pēdējais darbības veids un gads: Atjaunotana 2010									
				Atjaunots: 2010									
				Nepieciešamais jaunaudžu koptamais gads: 2020									
				Aizs.paz.- 1102001000001 Valsts nos. ĪADT/Nacionālie parki/Gaujas nacionālais parks/pamatteritorija 0.21 ha, Aizs.paz.- 1102001500012 Valsts nos. ĪADT/Nacionālie parki/Gaujas nacionālais parks/ieštrāts zona 0.21 ha,									
				Platību sadalījums: t.sk. mežs 0,21 ha, t.sk. ceļi 0 ha, t.sk. grāvji 0 ha									
3	0,92	Metamēro	Ln	10P39	D	III	10	14	39	12	32	183	
				Pēdējais cirtes izpildes veids un gads: Koptamais cirtes 2004									
				Pēdējais darbības veids un gads: Koku cirtana 2004									
				Aizs.paz.- 1102001000001 Valsts nos. ĪADT/Nacionālie parki/Gaujas nacionālais parks/pamatteritorija 0.92 ha, Aizs.paz.- 1102001500012 Valsts nos. ĪADT/Nacionālie parki/Gaujas nacionālais parks/ieštrāts zona 0.92 ha,									
				Platību sadalījums: t.sk. mežs 0,92 ha, t.sk. ceļi 0 ha, t.sk. grāvji 0 ha									
Kopā platība kvartālā (ha):				3,67	Platību sadalījums: t.sk. mežs 3,67 ha, t.sk. ceļi 0 ha, t.sk. grāvji 0 ha								
Kopā platība kadastrā (ha):				3,67	Platību sadalījums: t.sk. mežs 3,67 ha, t.sk. ceļi 0 ha, t.sk. grāvji 0 ha								
Pavisam kopā (ha):				3,67	Platību sadalījums: t.sk. mežs 3,67 ha, t.sk. ceļi 0 ha, t.sk. grāvji 0 ha								

8.attēls Meža nogabalu izvietojums un to apraksts

Mežaudzi galvenokārt sastāda priežu, bērzu jaunaudzē un vidēja vecuma priežu audzes sausieņu meža augšanas apstākļos lāna un damakšņa meža tipos. Pamežā vietām biezas lazdas, sausserži, ievas. "Vidus mālnieku"1. nogabals ir priežu briestaudze. Zemsedzē mežam raksturīgas divlapu žagatiņas, parastā zemzālīte, maijpuķītes, meža zemenes, spīdīgā stāvaie.

Teritorija ietilpst meža pūces, apodziņa, ausainās pūces sugu aizsardzības plānu teritorijā(9.attēls).

9.attēls Sugu aizsardzības plāni DAP sistēmā "Ozols".

Apsekojamās teritorijas reljefs viļņains, laika gaitā antropogēni pārveidots.

Pēc dabas datu pārvaldības sistēma „Ozols” datiem, apsekojamajā teritorijā nav fiksēti jebkādi dabas aizsardzības objekti.

Īss pieguļošās teritorijas raksturojums:

Pētāmā teritorija robežojas ar karjeriem, mežu un lauksaimniecības zemēm.

Pēc dabas datu pārvaldības sistēma „Ozols” datiem, blakus esošajā teritorijā nav fiksēti jebkādi dabas aizsardzības objekti.

Īpaši aizsargājamas sugas: Saimniecības mežā nav konstatētas 14.11.2000. MK Noteikumos Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” iekļautās sugas.

Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājami biotopi:

Mežaudze nav sasniegusi pieauguša meža vecumu. Kopumā ir par maz struktūras elementu, lai atbilstu vismaz potenciālajam dabiskajam meža biotopam. ES īpaši aizsargājami biotopi un Latvijas īpaši aizsargājami biotopi netika konstatēti.

Citas apsekotās teritorijas bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības:

Apsekotajā teritorijā netika konstatēti un dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” nav informācijas par dižkoku vai citu dabas daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgiem dabas objektiem.

Pētāmās teritorijas aizsargājamo dabas un ainavas vērtību labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas prasības un darbības, lai uzlabotu konstatēto sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību neatkarīgi no to aizsardzības statusa:

Teritorijas turpmākai apsaimniekošanai svarīgi ir izstrādāt rekultivācijas plānu, kas varētu aptvert visu atradni “Puškini”, lai nodrošinātu veiksmīgāku ainavas un dzīvotņu atjaunošanos. Liela uzmanība jāpievērš tam, lai atradnēs neievieštos un neizplatītos invazīvas sugas. Teritorijā varētu būt iespējams mērķtiecīgi veidot vai ļaut veidoties specifiskām smilšainām-granšainām augu dzīvotnēm.

Secinājumi par plānotās darbības un pasākuma ietekmi uz konstatēto sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību, kā arī uz pieguļošo teritoriju un nosacījumi darbības vai pasākuma veikšanai:

Plānotā darbība – smilts un smilts-grants derīgo izrakteņu ieguvei atradnes “Puškini” iecirknī “Vidus Mālnieki”, nekustamajos īpašumos „Vidus Mālnieki” zemes vienībā ar kad.apz.42460020297 un “Jelinskas” zemes vienībā ar

kad.apz.42460020406, Drabešu pagastā, Amatas novadā kopumā atstās neitrālu ietekmi uz apkārtnes dabas vērtībām, jo plānotās darbības teritorija un tai piegulošās platības ilgstoši ir antropogēni būtiski ietekmētas. Plānotā darbība nesamazina aizsargājamo biotopu platības. Arī blakus piegulošās teritorijas netiks būtiski ietekmētas.

Atzinums sagatavots uz 9(deviņām)lapām.
21.05.2021

Iveta Donika: sugu un biotopu eksperts, sertifikāta Nr.119,28.07.2017-28.2022.

Atzinuma adresāts:

SIA „FONO” reģ.num. 4410305218, Cēsu nov., Cēsis, Kalna iela 10-2, LV-4101

Iesniegšanai:

Dabas aizsardzības pārvaldē

Baznīcas iela 7, Sigulda, Siguldas novads, LV-2150

